

ТАРБИЯНИНГ МАҚСАДИ ВА ВАЗИФАЛАРИ

Акрамова Дилдора Эргашевна

Низомий номидаги ТДПУ Мактабгача таълим педагогикаси ва психологияси
кафедраси ўқитувчиси

Нунназарова Дурдона

Низомий номидаги ТДПУ Мактабгача таълим йўналиши талабаси

Аннотация: Тарбиянинг мақсади – ҳар томонлама баркамол шахсни шакллантириш.

Калит сўзлар: Тарбия таълим тизими, педагог, педагогик фаолият, фаолият.

THE PURPOSE AND TASKS OF EDUCATION

Abstract: The goal of education is to form a well-rounded person.

Key words: educational system, pedagogue, pedagogical activity, activity.

Тарбиянинг мақсади – ҳар томонлама баркамол шахсни шакллантириш.

Тарбиянинг умумий вазифалари:

- 1) жамият аъзоларининг мақсадга йўналтирилган ривожланиши ва эҳтиёжларини қондириш учун шарт-шароитлар яратиш;
- 2) жамият ривожини учун зарур бўлган ҳажмда ижтимоий маданиятли “инсон капитали”ни тайёрлаш;
- 3) жаҳон халқлари маданиятларининг ўзига хослиги ва ўзаро киришиши орқали ижтимоий ҳаётнинг барқарорлигини таъминлаш;

4) маълум бир жинсининг ёши ва ижтимоий-касбий гуруҳларнинг қизиқишларини ҳисобга олган ҳолда жамият аъзоларининг ҳатти-ҳаракатини ижтимоий муносабатлар доирасида тартибга солиш.

Педагогик жараёнда тарбиянинг вазифалари:

- 1) шахсни яхлит камол топтириш;
- 2) шахсда ахлоқий фазилатларни шакллантириш;
- 3) ўқувчиларни ижтимоий қадриятлар билан танишиш;
- 4) шахсда фаол ҳаётини нуқтаи назарни тарбиялаш;
- 5) шахснинг мойиллиги, қобилияти ва қизиқишини ички имконияти, истаги ва эҳтиёжлари асосида ривожлантириш;
- 6) ўқувчилар онгини ривожлантириш;
- 7) шахснинг тарбия мақсадлари билан боғланган хилма-хил фаолиятини ташкил этиш;
- 8) шахсда мулоқот маданиятини ривожлантириш.

Тарбия яхлит жараён сифатида амалга ошириб, унинг таркибий қисмлари айнаибир вақтда, фаолиятнинг бирор тури асосида намоён бўлади. Тарбия жараёни қуйидаги ўзига хос хусусиятларга эга:

- 1) мақсадга йўналтирилганлиги;
- 2) кўп қиррали жараён эканлиги;
- 3) узоқ муддат давом этиши;
- 4) узлуксизлиги (мунтазамлиги);
- 5) яхлитлиги (бир бутунлиги);
- 6) вариативлиги (ўзгарувчанлиги);
- 7) натижаларнинг олдиндан аниқланмаслиги;
- 8) икки томонлама хусусиятга эгалиги.

“Тарбиялаш” ибораси қуйидагиларни англатади:

- 1) маданият билан таништириш (маънавиятни ривожлантириш);
- 2) кишилар ўртасида ўзаро муносабатлар тизимини вужудга келтириш;

- 3) фаолият усулларини шакллантириш (ҳиссий, иродавий, ақлий-интеллектуал, маънавий);
- 4) иродани тарбиялаш;
- 5) шахсинг ҳис-ғуйғусини ривожлантириш;
- 6) кадрятлар тизимини ҳосил қилиш;
- 7) шахсни ижтимоийлаштириш.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати: (REFERENCES)

1. Жуманова Ф., Авазова С., Жобборова Г., Хуснетдинов У. Умумий педагогика асослари. Ўқув-услубий қўлланма. – Тошкент, “Ishonchli hamkor”, 2020. - 580 б.
2. Akramova, D. (2022). BO‘LAJAK PEDAGOG-PSIXOLOGLARINING MAKTABGACHA TA’LIM TIZIMIDAGI FAOLIYATI. Science and innovation, 1(B8), 322-326.
3. Akramova, D. (2022). Oliy ta’lim muassalari talabalarida pedagogik-psixologik moslashuvchanlikni mazmun mohiyati. Science and innovation, 1(B8), 2150-2153.
4. Ergashevna, A. D. (2023). TALABALARDA PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK MOSLASHUVCHANLIK MEHANIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH TEHNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH BUGUNGI MUOMMO SIFATIDA. PEDAGOGS jurnali, 26(1), 13-17.